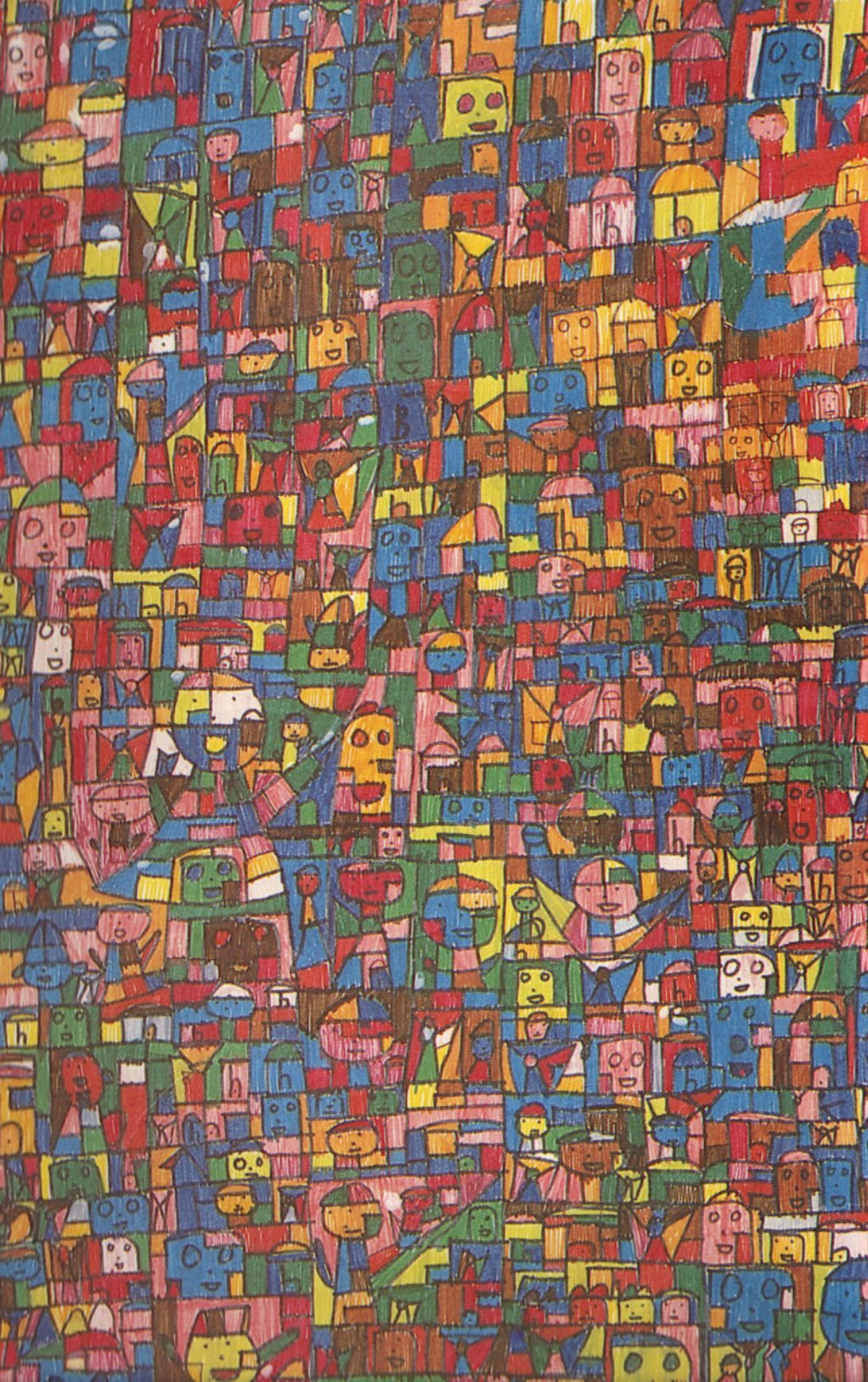

Uitgeverij Waanders

IK SPRING VAN DE VEL

IK spring van de vel

IK spring van de vel

door deelnemers van het dagverblijf De Hoeve te Laren

Uitgeverij Waanders

goep 2 goep 3 goep 4

Inleiding

Zwakzinnige mensen moeten niet weggestopt worden in prachtige paviljoens in bosrijke streken; ze moeten geïntegreerd in de samenleving kunnen wonen! In huizen die midden in de maatschappij staan. In de straat waar u en ik wonen. Een lofwaardiger streven kun je je toch nauwelijks indenken? We willen best, maar toch komt het er nog niet zo erg van. Het geld is er niet voor. De maatschappij is er nog niet rijp voor. De grote inrichtingen zijn er nu eenmaal en die kun je ook niet zomaar sluiten. Ach, er zijn redenen genoeg te bedenken waarom het niet zo hard gaat. En zolang die huizen in de maatschappij er nog niet of nauwelijks zijn, hoeven we ons ook nog niet te verdiepen in de verdere consequenties van die integratie. Dat maakt het wat makkelijker.

Eigenlijk maakt dat de hele zaak wat al te gemakkelijk. Want ook al wonen die zwakzinnige mensen dan niet bij u of bij mij in de straat, ze zijn er wel degelijk. Ze wonen in een inrichting, in een gezinsvervangend tehuis of bij hun ouders. Ze gaan naar school, naar het dagverblijf of naar de werkplaats. We zien ze wel lopen, in de bus stappen of winkelen. En we kijken dan zo'n beetje vanuit onze ooghoeken naar ze. Niet al te opvallend en volop bereid om behulpzaam te zijn of te lachen als ze een lollige opmerking maken. Of geïrriteerd te raken als we toevallig een rotbui hebben. Maar we kijken anders naar ze dan naar de meeste andere mensen om ons heen. Want ja, ze zijn toch ook anders. Ze doen een beetje raar. Ze zien d'r een beetje gek uit. Ze schreeuwen misschien, of ze praten niet zo duidelijk. Als je niet meteen ziet wat er met ze aan de hand is, erger je je eerst aan hun stommigheid of aan hun opvallend gedrag. Maar dan realiseer je je dat ze gehandicapt zijn en ben je weer bereid om alles door de vingers te zien. Ze kunnen er immers ook niks aan doen.

Dat is zo'n beetje ons vaste reactiepatroon. De gemiddelde burger is er niet meer aan gewend dat er, behalve aangepaste medeburgers, ook nog andere mensen zijn. Op school komt het gemiddelde kind alleen maar kinderen tegen die in een soortgelijke situatie zitten als hijzelf. De meeste probleemkinderen zitten niet bij hem in de klas. Die zitten op aparte scholen, of op de dagverblijven. Hij ziet ze misschien wel eens vanuit de verte, maar hij kent ze nauwelijks.

Ouders met een gehandicapt kind weten maar al te goed hoe snel ook zij zelf geïsoleerd raken. Hun kennissen van vroeger zijn verlegen met de situatie, reageren dikwijls verkeerd en blijven in vele gevallen uiteindelijk zelfs weg.

Integratie betekent dat je meetelt als lid van de samenleving. Zwakzinnige mensen zijn door hun handicap niet bij uitstek de mensen die zélf kunnen opkomen voor hun recht op een eigen identiteit, hun recht op een normaal leven. Als wij, niet-gehandicapten, daarbij willen helpen, zullen we eerst moeten leren hen te beschouwen als individuën met net zulke angsten, verdrieten, blijdschappen en herinneringen als wijzelf hebben.

Ieder mens beleeft van alles en nog wat. Mensen hebben veel te vertellen. Als ze het niet met hun mond zeggen, dan zeggen ze het wel met hun lichaam. Met hun handen, hun ogen, hun gebaren. Het is zo makkelijk om te zeggen dat iemand gek is omdat hij zomaar in het openbaar vrolijk staat te wezen, omdat-ie je onbevangen beetpakt, omdat-ie altijd zo vreemd met zijn handen staat te wapperen, omdat-ie zijn hoofd stukbonkt tegen de muur. Wij, wij hebben ons mondje bij ons. Wij kunnen het zeggen. Wij hebben duizend-en-een mogelijkheden om onze emoties af te reageren, onze indrukken te verwerken. We hebben vrienden en collega's om tegen te kletsen. We hebben een leuke baan waarin we maatschappelijke waardering vinden. We hebben aardige burens, leuke kinderen. En als het allemaal niet zo meezit, zijn onze beste vrienden wel bereid om een verklaring te vinden voor onze huil- en driftbuien, voor ons slechte humeur, onze overmatige drankzucht of het teveel aan sigaretten.

Zwakzinnigen zijn ook mensen die iets te vertellen hebben. Omdat ze zwakzinnig zijn, gebeurt het niet zo vaak dat er geluisterd wordt naar wat ze te zeggen hebben. Dat iemand wil begrijpen wat ze bedoelen en daar iets mee doet. In dit boekje staat een aantal van hun belevenissen, overpeinzingen, observaties, schilderijen en tekeningen bij elkaar. Wat het wil laten zien is dat zwakzinnige mensen iets te vertellen hebben, waar een ander naar kan luisteren en iets van zichzelf in kan herkennen. Want als er één voorwaarde is om zwakzinnige mensen een leven te laten leiden dat lijkt op dat van u en mij, dan is het wel dat wij hen erkennen. Erkennen als gelijke. Met herkenbare gevoelens en wensen.

ik heb
gisteren

op de televisie

een
heel klein
babytje
gezien

in een
container

Vliegtuig komt aan, kindje gaat huilen

ik ga
met oktober
met
vakantie

eind oktober

dus dan moet ik
afscheid nemen
van
frieda

dan kom ik
alleen
te staan

je hebt er die je
uitschelden
als je op straat loop

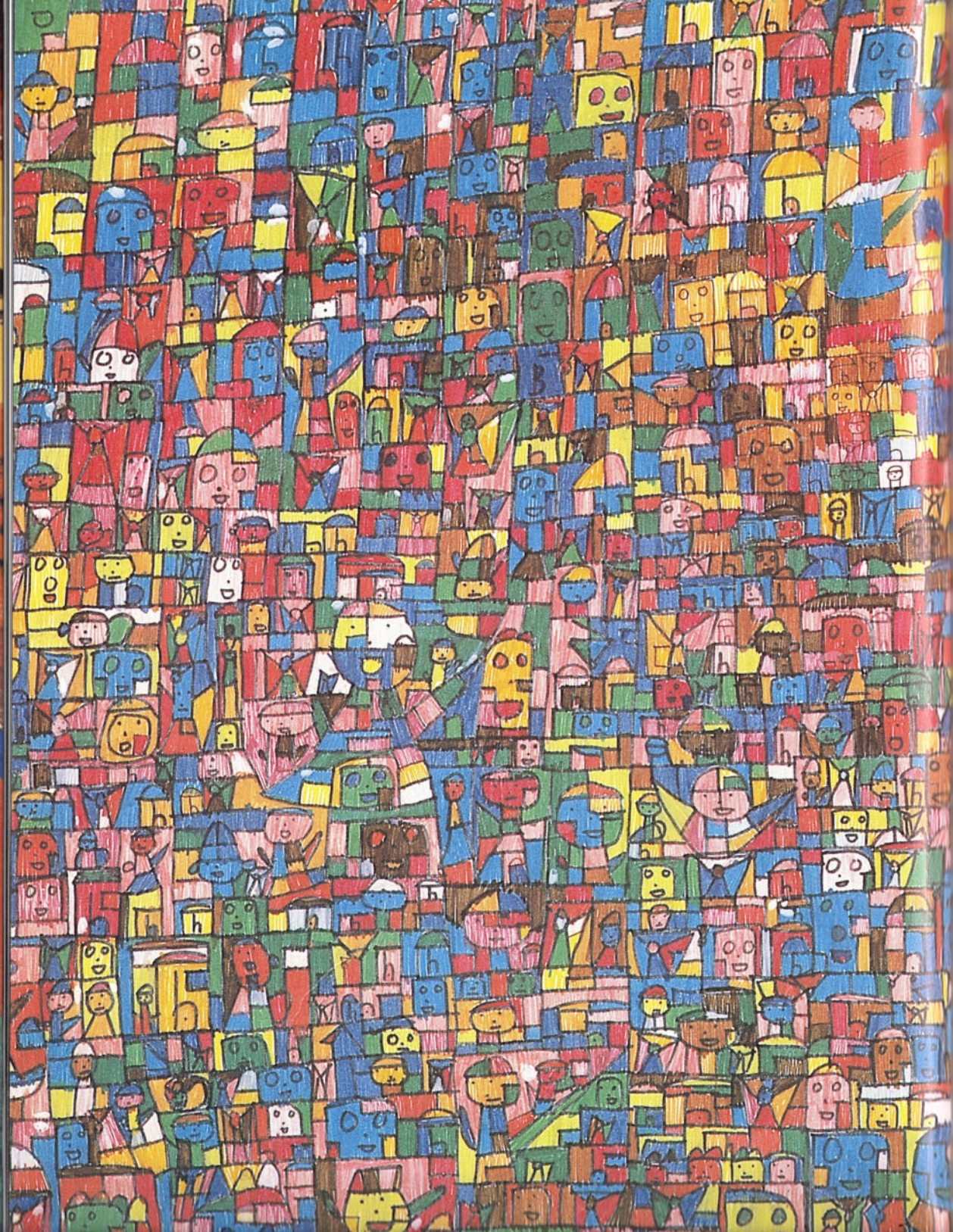
die je gewoon
uitschelden
jongens en zoo

maar je heb er ook
die aardig zijn
jongens en zoo

die heel aardig zijn
die zijn er
ook wel

maar dat zijn er
niet veel

topitjes wotojes
artapeljes
balgehak
vla

bonjes
geklurde topikjes

rijst ragoes
apeljes
sbit

kool artapejes
costaat

soep zapgons soep
roote kool
artapeljes

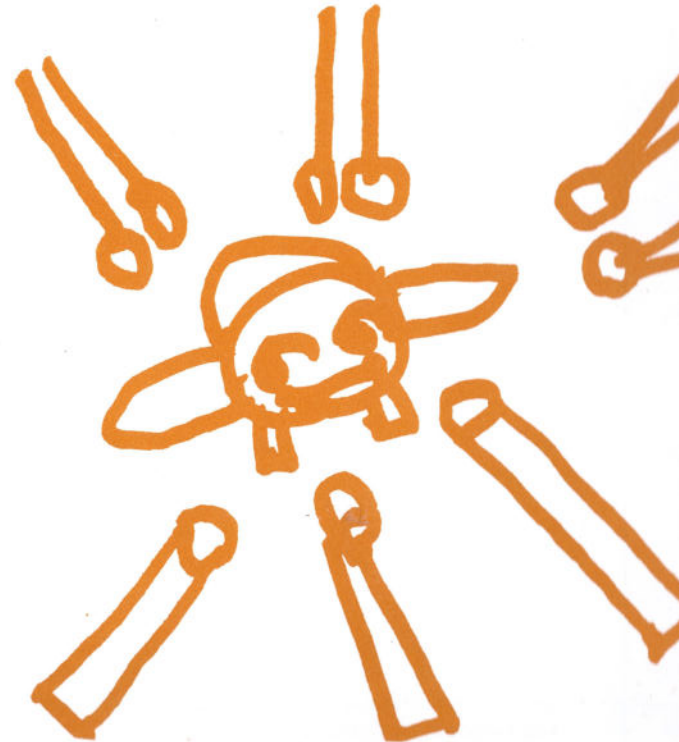
iegeliegel

daar zijn dingen
daarvan word je kriegel

en ga maar in de spiegel
kijken want

dan word je niet kriegel

want je staat
toch voor de spiegel

Aan deze uitgave werkten mee:

Peep Arlar
Regina Bakker
Frank Bijl
Henk van Geelen
Fransje Hamming
Paul Leeuwis
Joy Meuwsen
An van der Slikke
Bertus Steenhagen
Saskia Veele
Joke Vermeulen
Gerda van Weeren
Marius Windhorst
Pieter de Zeeuw
Josje van der Zon

Colofon

Uitgave : Uitgeverij Waanders B.V., Zwolle
Vormgeving: Roelof Koebrugge GVN
Fotografie : Marcel Malherbe bfn
Druk : Drukkerij Waanders B.V.
ISBN : 90 70072 67 x

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotografie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgever en redactie.

